NORAKSTS
Lieta Nr. A42757309
SKA – 472/2011

S P R I E D U M S

Rīgā 2011.gada 6.jūlijā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore D.Mita
senators J.Neimanis
senatore R.Vīduša

piedaloties pieteicējai *S.Z.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *S.Z.* pieteikumu par Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra 2009.gada 19.marta rīkojuma Nr.14-03/142 atcelšanu un morālā kaitējuma atlīdzinājumu, sakarā ar *S.Z.* kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 10.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra 2009.gada 19.marta rīkojumu Nr.14-03/142 „Par valsts civildienesta attiecību izbeigšanu ar *S.Z.*" no 2009.gada 14.aprīļa sakarā ar ierēdņu skaita samazināšanu izbeigtas valsts civildienesta attiecības ar ministrijas */departaments/ /nodaļa/ /amats/* pieteicēju *S.Z.*

[2] Pieteicēja iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā par 2009.gada 19.marta rīkojuma atcelšanu, pieteicējas atjaunošanu */departaments/ /nodaļa/ /amats/* un morālā kaitējuma atlīdzināšanu Ls 10 320,75 apmērā.

[3] Administratīvā rajona tiesa ar 2010.gada 10.februāra spriedumu pieteikumu noraidīja. Spriedums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Ar 2009.gada 30.janvāra Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu Nr.14-03/59 „Par izmaiņām Izglītības un zinātnes ministrijas struktūrā" nolemts pārveidot vienu */departaments/ /nodaļa/ /amats/* vietu, kas klasificēta 36.amata saimē, II amata līmenī, 9.mēnešalgu grupā, proti, */departaments/ /nodaļa/ /amats/* vietu, kuru no 2008.gada 29.decembra ieņēma pieteicēja. Atbilstoši ministrijas amatu sarakstam, kas stājās spēkā no 2009.gada 2.februāra, */departaments/* ir divas */amats/*, kas klasificētas 35.amata saimē, III līmenī, 10.mēnešalgu grupā, kā arī viena */amats/* vieta, kas klasificēta 21.amata saimē, III A amata līmenī, 9.mēnešalgu grupā. Tādējādi ministrijā realizēto strukturālo izmaiņu rezultātā pieteicējas ieņemamā */nodaļa/ /amats/* vieta uz iestādes funkciju optimizēšanas rēķina tika pārveidota par */nodaļa/ /amats/* vietu, proti, likvidēta. Konkrētajā gadījumā nav pamata uzskatīt, ka institucionālā reorganizācija ministrijā ir vērsta uz to, lai panāktu konkrētas amatpersonas, proti, pieteicējas, atbrīvošanu no amata.

[3.2] 2008.gada 5.decembrī ministrija apstiprināja */nodaļa/ /amats/* aprakstus Nr*./amata apraksta numurs/*, Nr*./amata apraksta numurs/* un Nr*./amata apraksta numurs/*. Saskaņā ar */departaments/ /nodaļa/ /amats/ I.K.* un *I.K.* amata aprakstiem Nr*./amata apraksta numurs/* un Nr*./amata apraksta numurs/* minēto ierēdņu amata pienākumi klasificēti 35.amata saimē, III līmenī, proti, ministrijas rīcībpolitikas ieviešana. Savukārt pieteicējas ieņemtais */amats/* saskaņā ar */departaments/ /nodaļa/ /amats/* aprakstu Nr*./amata apraksta numurs/* atbilst 36.amata saimei, II amata līmenim, proti, rīcībpolitikas plānošana. Tādējādi secināms, ka pieteicēja kā */nodaļa/ /amats/* nebija salīdzināmā situācijā ar */nodaļa/ /amats/ I.K.* un *I.K.* Līdz ar to atbildētājai, izbeidzot valsts civildienesta attiecības ar pieteicēju, nebija pamata veikt pieteicējas, *I.K.* un *I.K.* savstarpējo izvērtēšanu.

[3.3] Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta pirmajai un otrajai daļai, 10.panta desmitajai daļai, Valsts civildienesta likuma 34.pantam atbildētājai nebija pienākuma pieteicējai piedāvāt līdzvērtīgu vai arī jebkuru citu ierēdņa amatu. Lietā nav strīda par to, ka pieteicējas izglītība neatbilst */departaments/ /nodaļa/ /amats/* prasībām (21.amata saime, III A amata līmenis, 9.mēnešalgu grupa), turklāt no atbildētājas paskaidrojumiem izriet, ka ministrijas */departaments/* vakantu amata vietu uz pieteicējas atbrīvošanas brīdi nebija.

[3.4] Saskaņā ar 2009.gada 30.janvāra ministrijas rīkojuma Nr.14-03/59 „Par izmaiņām Izglītības un zinātnes ministrijas struktūrā" 7.2.punktu Personālvadības nodaļas vadītājai cita starpā noteikts brīdināt pieteicēju par amata likvidāciju līdz 2009.gada 6.februārim. Lietā nav strīda par to, ka līdz 2009.gada 6.februārim pieteicēja par */nodaļa/*

/amats/ pārveidošanu ar 2009.gada 2.februāri brīdināta netika. Pieteicēja tika brīdināta par valsts civildienesta attiecību izbeigšanu ar 2009.gada 9.februāra vēstuli Nr.1-20.3/10, kuru viņa saņēma 2009.gada 11.martā. Savukārt valsts civildienesta attiecības ar pieteicēju tika izbeigtas 2009.gada 14.aprīlī, t.i., 33 dienas pēc brīdinājuma saņemšanas, tādējādi nav pamatots pieteicējas norādītais, ka par pēdējo darba dienu atzīstams 2009.gada 17.aprīlis. Ņemot vērā, ka atbildētāja izbeidza ar pieteicēju valsts civildienesta attiecības 33 dienas pēc brīdinājuma saņemšanas, atzīstams, ka lietā nav izšķirošas nozīmes apstāklim, ka līdz 2009.gada 6.februārim pieteicēja par */nodaļa/ /amats/* pārveidošanu netika brīdināta.

[3.5] Nav pierādījumu tam, ka */departaments/ /nodaļa/ /amats/ L.N.* veic pieteicējas iepriekšējos pienākumus. Izvērtējot */departaments/ /nodaļa/ /amats/* aprakstā Nr.*/amata apraksta numurs/* ietvertos pienākumus, atzīstams, ka tie ir būtiski atšķirīgi no pieteicējas veicamajiem pienākumiem saskaņā ar */nodaļa/ /amats/* aprakstu Nr.*/amata apraksta numurs/*.

[3.6] Nav pierādījumu tam, ka pieteicēja uz 2009.gada 9.marta rīkojuma izdošanas brīdi ir bijusi grūtniece un atbildētājai šis apstāklis bijis zināms. Pieteicējas iesniegtais 2009.gada 17.aprīļa ultrasonoskopijas slēdziens grūtniecības faktu neapstiprina.

[3.7] Nav konstatējams ministrijas 2009.gada 9.marta rīkojuma prettiesiskums, līdz ar to nav pamata piešķirt atbilstīgu atlīdzinājumu.

[4] Izskatījusi lietu sakarā ar pieteicējas apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2011.gada 10.janvāra spriedumu pieteikumu noraidīja. Apgabaltiesa pievienojās pirmās instances tiesas spriedumā ietvertajam pamatojumam.

[5] Pieteicēja par apgabaltiesas spriedumu ir iesniegusi kasācijas sūdzību, lūdzot spriedumu atcelt. Kasācijas sūdzība pamatota ar tālāk minētajiem argumentiem.

[5.1] 2008.gada 19.decembrī pieteicēja, pamatojoties uz Ministru kabineta 2008.gada 23.septembra sēdē pieņemto lēmumu par valsts pārvaldē strādājošo skaita samazināšanu, tika pārcelta no Zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju departamenta uz */departaments/*, tādējādi pieteicēja paļāvās, ka Ministru kabineta lēmuma piemērošana attiecībā uz viņu ir izbeigta. Pieteicēja neredz pamatojumu tam, kāpēc lēmuma piemērošana attiecībā uz viņu tika piemērota atkārtoti tik īsā laika periodā, kas ir pretrunā tiesiskās paļāvības principam.

[5.2] Pārcelšana citā amatā atbilstoši 2008.gada 28.novembra rīkojumam Nr.1016-p notikusi ministrijas reorganizācijas rezultātā, kur 2009.gada decembrī būtiski tika

mainīta ministrijas struktūra. Savukārt no 2009.gada 30.janvāra rīkojuma Nr.14-03/59 neizriet, ka ministrijā tiek veikta reorganizācija. Līdz ar ko nav pamatots tiesas secinājums, ka iesniedzējas amata vieta likvidēta strukturālo izmaiņu rezultātā.

[5.3] Pieteicējas amata vieta faktiski netika likvidēta, jo tajā tālāk strādā *L.N.* Pieteicējas vieta nav pārveidota par */nodaļa/ /amats/* vietu, kā norādīts rīkojumā. Tā vietā izveidota */amats/* vieta citā nodaļā, kuru ieņēma *S.L.*, atgriežoties no bērna kopšanas atvaļinājuma.

[5.4] Nav pamatots tiesas secinājums, ka iestādei nebija jāveic savstarpējā */nodaļa/* darbinieku izvērtēšana un salīdzināšana. Salīdzinot pieteicējas un *I.K.* un *I.K.* amata aprakstus, secināms, ka tie ir praktiski identiski. Ņemot vērā to, ka pieteicēja ir veikusi tādus pašus darba pienākumus kā pārējie nodaļas ierēdņi un darbinieki, tad attiecībā uz pieteicēju bija jāpiemēro Darba likuma 108.pants un bija jāveic savstarpējā */nodaļa/* darbinieku salīdzināšana. Tiesai bija jāveic nevis Ministru kabineta noteikumos atspoguļoto amatu saimju aprakstu salīdzināšana, bet gan faktisku darbinieku amata aprakstu un veiktā darba salīdzināšana.

[5.5] *L.N.* amata apraksts atbilst 36.amatu saimei, neatbilst */nodaļa/* būtībai un būtiski atšķiras no visiem */nodaļa/* darbinieku amatu aprakstiem. Līdz ar to iestādes pārstāvja liecība tiesā par to, ka pieteicējas amata vieta likvidēta, jo nodaļā vairs nebija nepieciešama 36.saimes amata vieta, neatbilst faktiskajai situācijai.

[5.6] Nav pamatots iestādes pārstāvju apgalvojums, ka uz pieteicējas amata pārveidošanas par */amats/* brīdi */departaments/* nebija neviena */amats/* un tāpēc bija nepieciešams izveidot */amats/*. Šajā laikā */departaments/* strādāja divi */amats/*.

[5.7] Pieteicēja nepiekrīt tiesas secinājumam, ka lietā nav strīda un izšķirošas nozīmes apstāklim, ka līdz 2009.gada 6.februārim pieteicēja par amata likvidāciju netika brīdināta. Tā kā iestāde nav brīdinājusi pieteicēju par amata likvidāciju ne mēnesi iepriekš, ne arī iestādes vadītāja noteiktajā termiņā (līdz 2009.gada 6.februārim), tad pieteicēja nezināja, ka amats jau likvidēts 2.februārī un turpināja strādāt līdz 2009.gada 9.februārim, kad darba vietā guva traumu. Ja pieteicēja būtu informēta par likvidēto darba vietu, tad pieteicējai nebūtu jāatrodas darbā un trauma netiktu gūta. Tā kā pieteicējai nebija iespējams atlikt plānoto operāciju, kurai sekoja mēnesi ilgs atveseļošanās periods, tad šajā laika periodā pieteicējai nebija iespējams pieņemt citu darba piedāvājumu, aktīvi meklēt citu darbu.

[5.8] Pieteicēja rīkojuma izdošanas brīdī bija grūtniece. Savā atbildē uz brīdinājumu pieteicēja ir norādījusi, ka uz viņu nav attiecināmas Darba likuma 110.pantā un 109.panta 2., 3., un 4., punktā noteiktās prasības, bet pieteicēja nav

norādījusi, ka uz viņu nav attiecināmas Darba likuma 109.panta 1.punkts. Tādējādi pieteicēja netieši norādījusi, ka uz viņu šis punkts ir attiecināms un pēc ministrijas pieprasījuma ir iesniegusi ministrijai sev pieejamos dokumentus par grūtniecību.

[5.9] Pieteicējai netika piedāvātas vakantās amata vietas ministrijā. Tādējādi ir pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips. Zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju departamentā 2009.gada jūlijā bez konkursa tika pieņemta *I.M.* Šo vietu ministrija varēja piedāvāt pieteicējai, kas šajā departamentā nostrādāja vairāk kā četrus gadus. Tāpat divi jauni darbinieki pēc 2009.gada 2.februāra bez konkursa pieņemti darbā */nodaļa/*, bet pieteicējai šīs darba vietas netika piedāvātas.

[6] Tiesas sēdē pieteicēja uzturēja kasācijas sūdzību.

Motīvu daļa

[7] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 103.panta pirmajai daļai administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole pār iestādes izdota administratīvā akta tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros. No minētā izriet, ka tiesa nav tiesīga valsts pārvaldes vietā pieņemt lēmumu par lietderību. Tiesa ir tiesīga pārbaudīt, vai iestāde nav pieļāvusi rīcības brīvības izmantošanas kļūdas. Proti, vai rīcības brīvība ir izmantota, vai tā ir izmantota pareizi un vai rīcības brīvība nav pārsniegta (*sk. Senāta 2010.gada 27.maija sprieduma lietā Nr.SKA-371/2010 8.punktu*).

Kā atzinis Senāts, jautājumos, kas attiecas uz institucionālās sistēmas organizāciju, valsts pārvaldei ir ļoti plaša rīcības brīvība, kas principā nav pakļauta tiesas kontrolei. Tiesai iejaucoties šajos procesos, tiktu pārkāpts varas dalīšanas princips. Tomēr iepriekšteiktais nenozīmē, ka nav iespējama situācija, kad institucionālā reorganizācija ir vērsta uz to, lai panāktu konkrētas amatpersonas atbrīvošanu. Šādām darbībām ir jābūt pakļautām tiesas kontrolei tiktāl, ciktāl tiesa var pārbaudīt, vai iestāde nav pieļāvusi rīcības brīvības izmantošanas kļūdas, tostarp rīkojusies patvaļīgi vai pārkāpusi procesuālā taisnīguma principu (*sk. 2007.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-216/2007 10.punktu*).

Ievērojot iepriekš minētos principus, ir izvērtējami pieteicējas kasācijas sūdzībā minētie argumenti.

[8] Pieteicēja norāda, ka iestāde attiecībā uz viņu pārkāpusi tiesiskās paļāvības principu, ņemot vērā apstākli, ka viņas amata vieta likvidēta tikai mēnesi pēc tam, kad šī amata vieta izveidota un pieteicēja sākusi pildīt pienākumus jaunajā amatā. Senāts šim viedoklim nepiekrīt.

[9] 2008.gada 23.septembrī Ministru kabineta sēdē tika izskatīts informatīvais ziņojums „Par valsts pārvaldē strādājošo skaita samazināšanu 2008.-2009.gadā" (sēdes protokola 43.§). Cita starpā Ministru kabinets nolēma, ka ministrijās jānodrošina amatu vietu skaita samazinājums ne mazāk kā par 10 procentiem līdz 2009.gada 30.jūnijam, no kura – ne mazāk kā par 5 procentiem līdz 2008.gada 31.decembrim.

2008.gada 28.novembrī Izglītības uz zinātnes ministrijas valsts sekretārs izdeva rīkojumu Nr.1016-p, kurā ar 2008.gada 29.decembri ministrijā noteica izmaiņas ministrijas struktūrā. Cita starpā tika nolemts veikt izmaiņas Zinātnes, tehnoloģiju un inovācijas departamentā, kā rezultātā tika likvidēta departamenta */nodaļa/ /amats/,* kura pienākumus pildīja pieteicēja, amata vieta. Pieteicēja ar 2008.gada 29.decembri tika pārcelta */departaments/ /nodaļa/ /amats/* uz nenoteiktu laiku.

2009.gada 30.janvārī ministrijas valsts sekretārs izdeva rīkojumu Nr.14-03/59 „Par izmaiņām Izglītības un zinātnes ministrijas struktūrā", cita starpā pārveidojot vienu */departaments/ /nodaļa/ /amats/* vietu (36.amatu saime, II amatu līmenis, 9.mēnešalgu grupa) par nodaļas */amats/* vietu. Rīkojumā kā pamatojums šai un citām izmaiņām ministrijas struktūrā minēts: likuma „Par budžetu un finanšu vadību" 46.panta pirmā daļa, saskaņā ar kuru budžeta finansētu institūciju vadītāji ir atbildīgi par šajā likumā noteiktās kārtības un prasību ievērošanu, izpildi un kontroli, kā arī par budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem; Valsts pārvaldes iekārtas likuma 17.panta pirmā un otrā daļa, atbilstoši kurai tiešās pārvaldes iestādes vadītājs organizē iestādes funkcijas pildīšanu un atbild par to, vada iestādes administratīvo darbu, nodrošinot tā nepārtrauktību, lietderību un tiesiskumu un pārvalda finanšu, personāla un citus resursus; Ministru kabineta 2008.gada 23.septembra sēdē pieņemtā lēmuma (protokola Nr.68, 43.§ 2.punkts) par valsts pārvaldē strādājošo skaita samazināšanu izpildi; likuma „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā" 4.pants; Izglītības un zinātnes struktūrvienību funkciju izvērtējums ar mērķi nodrošināt kvalitatīvu ministrijas uzdevumu izpildi.

Tā rezultātā 2009.gada 19.martā tika izdots rīkojums Nr.14-03/142 izbeigt ar pieteicēju valsts civildienesta attiecības ar 2009.gada 14.aprīli.

Kā redzams arī no iepriekš minētajiem dokumentiem, 2008. un 2009.gadā visā valsts pārvaldē tika veiktas izmaiņas. Valstij bija nepieciešams būtiski samazināt izdevumus, un valsts pārvaldē strādājošo skaita samazināšana bija viens no veidiem mērķa sasniegšanai. Ņemot vērā, ka izdevumi bija samazināmi būtiski, valsts pārvaldē bija nepieciešams īsā laikā samazināt lielu skaitu darbinieku. Vienlaikus tā bija iespēja pārskatīt iestāžu struktūru, lai ne tikai samazinātu strādājošo skaitu, bet arī optimizētu iestādes darbību. Proti, lai iestāde tai noteiktās funkcijas veiktu pēc iespējas efektīvi ar mazāku darbinieku skaitu. Faktiski valsts pārvaldē atbildīgajām amatpersonām šis darbs būtu veicams nepārtraukti, tas ir viens no valsts pārvaldes principiem. Vēl viens valsts pārvaldes princips paredz, ka ne valsts pārvaldei, ne iestādei, ne atsevišķi amatpersonai valsts pārvaldes funkciju veikšanā nav savu interešu. Respektīvi, iestāde un jebkura amatpersona ir tāpēc, ka tā ir nepieciešama sabiedrībai, un savus pienākumus veic tādā veidā, kā tas ir nepieciešams sabiedrībai. Ne iestāde, ne amatpersona nevar uzstāt uz sava amata nepieciešamību savās interesēs. Konkrētais laika posms raksturīgs ar to, ka, ja iestāde iepriekš nebija izplānojusi institucionālās struktūras izmaiņas, tad pilnīgi iespējams, ka īsā laikā veicamās apjomīgās izmaiņas bija nepieciešams koriģēt.

[10] Var pieņemt, ka pēc pirmajām pārmaiņām, kad pieteicēja tika pārcelta uz */departaments/ /nodaļa/*, pieteicēja paļāvās, ka attiecībā uz viņu nekādi lēmumi tuvākajā laikā vairs netiks pieņemti. Būtu arī pareizi no iestādes puses savu pārstrukturēšanu īstenot pārdomāti, pēc iespējas rūpīgi apsverot nepieciešamās izmaiņas. Tajā pašā laikā, ņemot vērā arī kontekstu par straujo strādājošo skaita samazināšanu visā valsts pārvaldē, pats par sevi apstāklis, ka Izglītības un zinātnes ministrija pārskatīja pirms mēneša pieņemtu lēmumu un nolēma */nodaļa/* atteikties no viena */amats/*, neliek izdarīt secinājumu, ka lēmums izbeigt civildienesta attiecības ar pieteicēju ir prettiesisks. No tiesību viedokļa iestādei nebija aizliegts neilgā laikā pēc ierēdņa pārcelšanas citā amatā veikt tālākas izmaiņas attiecībā uz attiecīgo amatu. Tādējādi nav secināms, ka attiecībā uz pieteicēju būtu pārkāpts tiesiskās paļāvības princips.

[11] Tajā pašā laikā ir būtiski, ka arī apjomīgu pārmaiņu rezultātā pieņemtais lēmums no amata atbrīvot konkrētu ierēdni nav patvaļīgs, ka lēmums ir pieņemts procesuāli taisnīgi un ievērojot vienlīdzības principu.

Izskatāmajā gadījumā */nodaļa/*, kurā strādāja pieteicēja, bija trīs */amats/* vietas. Ņemot vērā, ka pārējās amata vietas nodaļā klasificētas citā amatu saimē ar atšķirīgiem pienākumiem, ministrija uzskata, ka tai nebija pienākuma veikt izvērtēšanu. Līdz ar to

pieteicējas amats tika izvēlēts kā vienīgais likvidējamais un savstarpēja salīdzināšana netika veikta. Rajona tiesa un apgabaltiesa piekritusi ministrijas viedoklim. Tomēr, Senāta ieskatā, šajā sakarā ir vairāk jāiedziļinās konkrētajos apstākļos, kas var ietekmēt izdarīto secinājumu.

[12] Tiesa ir konstatējusi, ka 2008.gada 29.decembrī */nodaļa/* ir izveidotas trīs */amats/* vietas: viena, kas atbilst 36. amatu saimei un II amatu līmenim (pieteicējas amata vieta), un divas, kas atbilst 35. amatu saimei un III amatu līmenim.

Attiecīgajā laikā spēkā bija Ministri kabineta 2005.gada 3.maija noteikumi Nr.310 „Noteikumi par amatu klasifikācijas sistēmu un amatu klasificēšanas kārtību valsts tiešās pārvaldes iestādēs". Saskaņā ar noteikumu 4.punktu amatu klasifikācijas sistēmas pamatā ir valsts pārvaldes amatu katalogs (kas pievienots kā 1.pielikums). Amatu katalogs ir iestādē izveidoto amatu sistematizēts apkopojums. Amatam atbilstošās funkcijas ir sakārtotas funkcionālās grupās – amatu saimēs un apakšsaimēs. Saimes ir sadalītas amatu līmeņos. Amatu saime ir amatu kopums, kam atbilstoši pamatfunkcijai ir līdzīgi darba uzdevumi un pamatpienākumi (5.punkts). Savukārt amatu līmenis raksturo galvenās atšķirības starp vienas saimes amatiem, ņemot vērā pienākumu sarežģītību, atbildību un vadības funkcijas (7.punkts).

Atbilstoši amatu katalogam:

35.amatu saimē ietilpst amati, kuru veicēju pienākums ir pārraudzīt nozares rīcībpolitikas ieviešanu konkrētās jomās, izstrādāt procedūras normatīvo aktu ieviešanai, apkopot un sniegt informāciju un ieteikumus par rīcībpolitikas ieviešanas procesu amatpersonām, kas nodarbojas ar attiecīgās nozares rīcībpolitikas plānošanu. 35.amatu saimes veicēji III līmenī nodarbojas ar politikas ieviešanu konkrētas apakšnozares ietvaros. Specializējas vienā vai vairākos darbības virzienos vai apakšvirzienos. Strādā ar īpaši sarežģītiem jautājumiem, dziļi pārzina vienu vai vairākas apakšnozares;

36.amatu saimē ietilpst amati, kuru veicēju pienākums ir pārraudzīt konkrētas nozares vai apakšnozares attīstību valstī, izstrādāt nozares rīcībpolitiku, gatavot nepieciešamos normatīvos aktus un grozījumus tajos, pārraudzīt un izvērtēt normatīvo aktu ieviešanu, uzturēt sakarus ar amatpersonām, kas nodarbojas ar valsts politikas izstrādi un ieviešanu radniecīgajās nozarēs, sniegt atzinumus par to izstrādātajiem normatīvajiem aktiem. 36. amatu saimes veicēji II līmenī veic politikas plānošanu, izstrādi un ietekmes novērtēšanu noteiktā nozarē. Specializējas vienā vai vairākās apakšnozares darbības jomās.

[13] No konstatētā izriet, ka ministrija ir atteikusies no amata, kura veicēja kompetencē ir rīcībpolitikas plānošana, savukārt palikuši ir tikai tie amati, kuru veicēju pienākumos ir nodarboties ar rīcībpolitikas ieviešanu.

Valsts pārvaldē politikas ieviešana ir pakārtota plānošanai. Tas atspoguļojas arī 35.amatu saimes aprakstā, atbilstoši kuram attiecīgo amatpersonu pienākums ir sniegt informāciju un ieteikumus par rīcībpolitikas ieviešanas procesu amatpersonām, kas nodarbojas ar attiecīgās nozares rīcībpolitikas plānošanu. Līdz ar to pats par sevi šis apstāklis nav saprotams. Tam ir vajadzīgs plašāks izskaidrojums no iestādes puses, lai tiesa varētu gūt pārliecību, ka amata vieta ir likvidēta, pareizi izmantojot iestādei piemītošo rīcības brīvību.

[14] Izvērtējot, vai ierēdnis ir atbrīvots no amata tiesiski, tiesai ir jāpārbauda ne tikai tiesiskais regulējums attiecībā uz ierēdņu amatiem un veicamajiem pienākumiem, bet ir jākonstatē arī faktiski veicamie darbi. Proti, ir jāizvērtē attiecīgie amatu apraksti. Nevar teikt, ka konkrētajā gadījumā tiesa to nemaz nav darījusi. Tiesa ir atzinusi, ka, izvērtējot attiecīgos amatu aprakstus kopsakarā ar ministrijas amatu sarakstu, pieteicējas amata aprakstā uzskaitītie amatu pienākumi ir atšķirīgi no pārējiem diviem */amats/* amatu aprakstiem. Tomēr, Senāta ieskatā, konkrētajā gadījumā ar šādu visaptverošu secinājumu nepietiek. Pirmkārt, ievērojot šā sprieduma iepriekšējā punktā konstatēto. Otrkārt, vērā ņemams ir pieteicējas minētais par to, ka viņas amata pienākumi neliecina par piederību 36. amatu saimei. Atbilstoši pieteicējas teiktajam visi trīs */amats/* pildīja līdzīgus pienākumus. Līdz ar to izskatāmajā gadījumā tiesai ir jāatspoguļo spriedumā savstarpējās atšķirības, lai secinātu, ka strādājošo skaita samazināšanā un pieteicējas atbrīvošanā no amata nebija jāveic savstarpējā amatu salīdzināšana ar pārējiem */amats/*. Turklāt, ja tiesa konstatē dažas savstarpējās atšķirības, ir izvērtējams arī to būtiskums. Proti, vai konstatētā atšķirība kopējā pienākumu apjomā ir tik būtiska, lai uzskatītu, ka amati nav salīdzināmi. Ja tiesa no amatu aprakstiem nevar izdarīt nepieciešamos secinājumus, tā var pieaicināt lieciniekus pilnīgākai faktisko apstākļu noskaidrošanai.

[15] Ņemot vērā, ka šobrīd nav izdarāms secinājums, ka iestāde, pieņemot pārsūdzēto lēmumu, ir pareizi izmantojusi tai esošo rīcības brīvību, apgabaltiesas spriedums ir atceļams. Šā iemesla dēļ pārējie kasācijas sūdzības argumenti netiks vērtēti.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 2.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atcelt Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 10.janvāra spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore	*(paraksts)*	D.Mita
Senators	*(paraksts)*	J.Neimanis
Senatore	*(paraksts)*	R.Vīduša

NORAKSTS PAREIZS

Senatore D.Mita

Rīgā 2011.gada 6.jūlijā